

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

HORVÁT NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldásokon kívül bármely helyes megoldás elfogadható.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. A feladatok után található táblázat szolgál az értékelésre. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyest pedig egyessel.

Példa:

11.	0	helytelen
12.	1	helyes

5. A pontszámok összesítése a külön lapon található összesítő táblázatban történik.
6. A vizsgán összesen 150 pont szerezhető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értése	30
Íráskészség	30
<i>Írásbeli összesen</i>	<i>120</i>
Szóbeli	30
<i>Összesen</i>	150

A vizsgapontok kiszámításához használja az Értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! A Nyelvhelyesség és az Íráskészség vizsgarészben nincs szükség átszámításra.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ**

1. feladat

Megoldás:

1. B
2. F
3. A
4. G
5. D
6. E
7. H
8. C

2. feladat

		Točno	Netočno
0.	<i>Škola tenisa je knjiga o Goranu Prpiću.</i>		x
9.	U izdanju MDM videoprodukcije u Zagrebu izdana je kasete o općim spoznajama o tenisu.	x	
10.	Goran Prpić je naučio igrati tenis pomoću kasete «Škola tenisa».		x
11.	Olimpijski igrač je već od djetinjstva igrao tenis.	x	
12.	Tenis treba početi igrati u zrelim godinama.		x
13.	Darovitost je samo jedan element na putu postanka dobrog tenisača.	x	
14.	U vrhunskom tenisu prevladavaju visoki, snažni igrači jer su samo oni sposobni za tenis svjetskog glasa.		x
15.	Tenis je šport za ljude odgovarajućom egzistencijom.	x	
16.	Za dobrog tenisača nije potrebna škola tenisa, dosta je ako ima samo istrajnost.		x
17.	Igranje tenisa spada u grupu «grubih» športova.		x
18.	Goran Prpić je u Umagu igrao pred 16000 gledatelja.		x
19.	Svijet se može upoznati prilikom privatnih, a ne za vrijeme športskih putovanja.	x	
20.	Sin Gorana Prpića ima devet godina.	x	
21.	Goran Prpić otvara školu tenisa za mlade i odrasle.	x	

A táblázatba csak 13 x-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges x-ért le kell vonni egy pontot.

3. feladat

22. prva nagrada
23. Svečani skup
24. raspoloženim gledateljstvom
25. nezaboravna večer

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok mennyi vizsgapontot jelentenek meg.

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	30
24	29
23	28
22	26
21	25
20	24
19	23
18	22
17	20
16	19
15	18
14	17
13	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	14
11	13
10	12
9	11
8	10
7	8
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1

NYELVHELYESSÉG

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

1. feladat

0. a/ *bitka*

1. a/ turaka
2. a/ je
3. a/ kiosk
4. a/ novinu
5. a/ potrepštine
6. a/ taj
7. a/ arabskoga
8. a/ ih
9. a/ na
10. a/ doživljavamo

b/ *bitci*

- b/ Turaka
- b/ znači
- b/ kiosku
- b/ novine
- b/ potrebštine
- b/ toga
- b/ arapskoga
- b/ njih
- b/ i
- b/ doživljamo

c/ *bitke*

- c/ Turka
- c/ si
- c/ kioscu
- c/ novina
- c/ potrebština
- c/ njega
- c/ arabski
- c/ ga
- c/ u
- c/ doživimo

d/ *bici*

- d/ Turci
- d/ su
- d/ kiosku
- d/ novinama
- d/ potrepštinu
- d/ ga
- d/ arapsko
- d/ je
- d/ k
- d/ doživljuju

2. feladat

(akademszkoga) (11)
(istoku) (12)
(zapadu) (13)
(parku Zrinjevcu) (14)
(Hong Konga) (15)
(Malom Zmaju) (16)
(Urbanog pokreta) (17)
(japanska) (18)
(marokanska televizija) (19)
(američkog veleposlanika) 20

3. feladat

obaviješteni (21)
mjeseća (22)
posjet (23)
razumijeva (24)
cijenilo (25)

4. feladat

pod (26)
prema (27)
u (28)
prema (29)
kroz (30)

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ**

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás 1 pontot ér.
3. Félpont és többletpont nem adható.

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ1. feladat

a/ Tko je pisac kazališnog komada Trava iz asfalta? (1)

Jadranko Bitenc.

b/ Tko igra ulogu Male? (2)

Sanja Marin.

c/ O čemu je riječ u komadu? (3)

O paklu droge. (O drogi.)

č/ Zašto se zove kazalište Teatar za po doma? (4)

Jer nema svoju stalnu prostoriju i gostuje u različitim prostorima.

ć/ Gdje se najviše izvodi komad? (5)

U školama i kazalištima.

d/ Voli li publika predstavu «Trava iz asfalta»? (6)

Da.

e/ Kakvu ulogu igra junakinja Mala? (7)

Pozitivnu.

f/ Što misli glumica o drogi? (8)

Da je droga nepotrebno zlo.

g/ Osim u proznim djelima gdje možemo sresti glumicu Sanju? (9)

U mjuziklima, televizijskim serijama i drugim TV-programima.

h/ Na kakvom glazbalu je kao djevojčica svirala? (10)

Na gitari.

i/ U kakvim emisijama je na televiziji možemo vidjeti? (11)

Kuhanje.

j/ Tko joj je partner u sceni i u životu? (12)

Zlatko Ožbolt.

k/ Što radi glumica u privatnom životu? (13)

Isto to što ostale žene.

l/ Koliko likova igra u komadu? (14)

Tri.

m/ Tko su likovi? (15)

Mala Ovisnikova prijateljica, Guba diler i Ovisnik.

n/ Kakvi osjećaji se bude između Male i Ovisnika? (16)

Ljubav.

2. feladat

		Točno	Netočno
0.	<i>U Sjevernoj Americi smeđeg medvjeda nazivaju i grizli.</i>	x	
17.	Medvjedi rado žive u čovjekovoj okolini.		x
18.	Medvjedi koji već u genovima nose osobine da ljude izbjegavaju su sposobniji za preživljavanje.	x	
19.	Populacija medvjeda je na sjeverozapadu Europe stabilna.	x	
20.	U Lici su medvjedi izumrli.		x
21.	Smeđi medvjed se većinom hrani biljkama.	x	
22.	Većinu svojih prehrambenih potreba zadovoljava biljnom hranom.	x	
23.	Pandže njim služe za lakše hodanje.		x
24.	Za čovjeka su šume isto tako opasne kao i gradske ulice.	x	
25.	Majka poslije godinu dana napušta mladunčadi.		x

A táblázatba csak 9 x-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges x-ért le kell vonni egy pontot.

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok mennyi vizsgapontot jelentenek meg.

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	30
24	29
23	28
22	26
21	25
20	24
19	23
18	22
17	20
16	19
15	18
14	17
13	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	14
11	13
10	12
9	11
8	10
7	8
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1

A HANGZÓ ANYAG SZÖVEGEI**1. feladat****Trava iz asfalta**

JOZO Pisac Jadranko Bitenc u svojim romanima za mlade nikad nije izbjegavao pisati o životnim problemima koji tište današnju djecu. U svojem najnovijem djelu, kazališnom komadu Trava iz asfalta, Bitenc je progovorio o paklu droge.

Predstava je namijenjena srednjoškolicima, a zbog svoje odgojne vrijednosti dobila je i preporuku Ministarstva prosvjete i športa.

Travu iz asfalta uprizorio je zagrebački Teatar za po doma – kazalište koje nema svoju pozornicu nego gostuje u različitim prostorima. Predstava je posvuda dočekana sa zanimanjem i odobravanjem, a osobitu pozornost pobuđuje glumica Sanja Marin u ulozi Male pa smo je stoga zamolili za razgovor.

- **JOZO Recite nam, Sanja, kakvi su vaši dojmovi o *Travi iz asfalta*?**
- **TAMARA** Dosad smo predstavu izvodili u mnogim školama i kazalištima. Mladi ljudi reaguju različito. Zamijetila sam da sam tijekom predstave pažljivije prati publika izvan Zagreba. Na kraju predstave svi su veseli, uvijek dobijemo velik pljesak, a ima i uzvika odobravanja.
- **JOZO Igrate ulogu Male...**
- **TAMARA** Mala je ovisnikova prijateljica. Treći je lik diler Guba kojega glumi Otokar Levaj. On je *Travu* i režirao. Ovisnika igra Zlatko Ožbolt, "usput" i moj suprug u privatnom životu. Lik Male je pozitivan, usmjerava ovisnika na liječenje, a može se naslutiti da mu je ona nešto više od prijateljice. Kraj predstave se može protumačiti proizvoljno, odnosno onako kako tko želi. No, mogli bismo reći da zrači nadom.
- **JOZO Kakav je vaš osobni stav prema problemu droge?**
- **TAMARA** Droga je nepotrebno zlo, mnogo opasnije od bilo kojega drugog poroka, nešto što nikad ne bi trebalo probati.
- **JOZO Kažite nam nešto o svojem dosadašnjem radu.**
- **TAMARA** Već sam osam godina u angažmanu kazališta Komedija. Od značajnijih uloga naglasila bih one u mjuziklima: ulogu Have u *Guslaču na krovu*, ulogu Marije Jurić Zagorke u *Lady Šram*. Glumim u predstavama *Priča s južne strane*, *Od kreveta do kreveta*, *Gostioničarki* i Shakespeareovoj *Komediji zabune*...
- **JOZO Okušali ste se i na televiziji i na filmu...**
- **TAMARA** Na televiziji sam glumila u seriji *Vukovar se vraća kući* i doktoricu Topić u hrvatsko-britanskoj koprodukciji *Unatoč svemu*.
- **JOZO U posljednje vas vrijeme na televiziji vidimo kako kuhate...**
- **TAMARA** Da, odnedavno sam u serijalu *Male tajne velikih majstora kuhinje*. Zamjenjujem Olivera Mlakara...
- **JOZO Što biste savjetovali djevojkama koje žele postati glumicama?**
- **TAMARA** Glumački je posao kao i svaki drugi. Koliko god zainteresirani kandidat pokazivao talenta, mora učiti zanat. Teško je proći na prijamnom ispitu za upis na Akademiju. Meni je pomoglo i to što sam kao mala glumila u dramskim grupama, svirala gitaru u glazbenoj školi...
- **JOZO Vi i Zlatko Ožbolt – partneri na sceni, supruzi u stvarnosti. Kako to biva?**
- **TAMARA** Kad iziđeš na scenu, to ti uopće nije važno, kao ni to osjećaš li se loše, imaš li temperaturu, jesi li neraspoložen... Taj odnos može biti zanimljiv kada tijekom zajedničkoga rada na pozornici prepoznaš neke partnerove reakcije iz privatnog života.
- **JOZO A vi u privatnom životu?**
- **TAMARA** Radim ono što i većina žena: perem, spremam, kuham, peglam... naravno, usto slušam "mjuzu", i to od klasike do rocka, ovisno o raspoloženju...

(Modra lasta, broj 7.)

2. feladat**SMEĐI MEDVJED**

Smeđi medvjed, osim u Europi, živi i u cijeloj Aziji, uključujući i japanski otok Hokaido, te u Sjevernoj Americi gdje ga još nazivaju i grizli.

Medvjedi se boje i izbjegavaju ljude jer su im stoljeća istrebljivanja od strane čovjeka pomogla da nauče kako su ljudi opasni. Shvatili su da čovjek ima pušku i da ubija na daljinu. Samo oprezni i plašljivi medvjedi su preživjeli. Samo majke koje su učile svoje mladunce da izbjegavaju ljude bile su uspješne u prenošenju svojih gena na potomstvo.

Stoga ne čudi što je smeđi medvjed, iako je nekada bio rasprostranjen po cijeloj Euroaziji i Sjevernoj Americi, danas u zapadnoj Europi praktično istrijebljen, a preostale populacije su male, međusobno odvojene i u nestajanju. Jedino je na sjeverozapadu Europe, u Skandinaviji, stabilna populacija s oko 1000 medvjeda. U središnjoj i istočnoj Europi su, osim u Rusiji, samo dvije značajnije populacije preživjele kraj prošlog stoljeća. Danas se procjenjuje da u Karpatima živi oko 8100, a u Dinarima oko 2800 medvjeda.

U Hrvatskoj se smeđi medvjedi pojavljuju u šumovitom prostoru Dinarima, i to u Gorskom kotaru i Lici.

Zanimljivo je da smeđi medvjed oko 95% svojih prehrambenih potreba zadovoljava biljnom hranom. Prilagodba na biljnu hranu omogućila je medvjedu postizanje izuzetnih tjelesnih dimenzija, jer da se hrani isključivo mesom, jednostavno ne bi u ovom podneblju imao dovoljno hrane.

Medvjedi su najveći kopneni biljožderi u Hrvatskoj. Odrasle ženke imaju prosječno 100 kg, a mužjaci 150 kg, s time da poneki primjerci dosegnu i 300 kg. Tijelo im je pokriveno dugom dlakom i gustom poddlakom. U hodu medvjedi gaze tlo cijelim tabanima slično kao čovjek. Na prstima nogu su pandže koje su na prednjim nogama posebno dugačke (oko 5 do 6 cm) i snažne. Njima medvjed raskapa zemlju, trule panjeve i mravinjake, okreće kamenje, ubija i kida plijen.

Šume u kojima žive medvjedi nisu ni na koji način opasnije mjesto za čovjeka od gradskih ulica. Međutim, kao što trebate slijediti određena pravila za sigurnost u urbanom okruženju, tako postoje i pravila za sigurnost u staništu medvjeda. Tijekom gotovo dvije godine majka medvjedica hrani svoje mlade, prati svaki njihov pokret i uči ih vještini preživljavanja. Medvjedići su pak naivni i radoznali, a istodobno slabiji i sporiji od odraslih medvjeda. Majka će ih zaštititi kada osjeti da su u opasnosti i da nemaju siguran put za uzmak. Isto tako i pri iznenadnom susretu s čovjekom medvjed može biti opasan.

(Oskar, broj 9. 2004.)

A feladatpontok átszámítása vizsgapontokra

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a dolgozatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok mennyi vizsgapontot jelentenek meg.

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	30
24	29
23	28
22	26
21	25
20	24
19	23
18	22
17	20
16	19
15	18
14	17
13	16

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	14
11	13
10	12
9	11
8	10
7	8
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1

ÍRÁSKÉSZSÉG

BEVEZETŐ

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.
3. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	10 pont

1. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom, Szövegalkotás, Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szempontokon belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs céloknak megfelelően ír.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami anyanyelvi olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
 - megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
 - hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.
-

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értene meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondatban, az alakban és a helyesírás normáinak.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Amennyiben például a vizsgázó egy elöljárószót helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. Alapvető kommunikációs célját nem éri el.

Formai jegyek és hangnem

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	20 pont
-------------------	----------------

1. Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
2. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
3. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célokat.

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétléstől mentesek.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Amennyiben például a vizsgázó egy előjárószt helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz két gondolatot fogalmazott meg. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy gondolatot írt hozzájuk). A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg). A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.